

Palosuojaelurahasto 2025

*Aktiivisesti ja avoimesti
tulipalojen ehkäisyn ja pelastustoiminnan
edistämisen puolesta*

1. Toimintaympäristön muutokset, joihin rahaston strategialla pyritään osaltaan vastaamaan

- 1. Yhteiskunta muuttuu jatkuvasti.** Väestö ikääntyy ja keskittyy, toisaalta osa väestöstä syrjäytyy. Sosiaalinen media on osin syrjäyttänyt perinteiset tiedonvälitystavat. Vapaaehtoistoiminnan on pystyttävä uusiutumaan niin, että nuoret polvet voivat kokea toiminnan omakseen. Ympäristöarvot ovat nousseet entistä suurempaan rooliin.
- 2. Pelastustoimen toimintaympäristö on muuttunut.** Kunnallisesta pelastustoimesta on siirrytty alueelliseen pelastustoimeen. Avustuspolitiikka, strategia ja lainsäädäntö perustuvat osin vielä vanhaan maailmaan. Pelastajien ikääntyminen lisää ura- ja koulutussuunnittelun tarvetta. Väestön keskittyminen luo haasteita niin keskuskaupunkien kuin harvaanasuttujen alueidenkin pelastustoiminnan järjestämiselle. Harvaan asutuilla alueella on yhdistettävä voimia niin viranomaistahojen kuin vapaaehtoisten järjestöjen kesken, jotta palvelut voidaan turvata jatkossakin. Pelastustoimella on entistä vahvempi rooli turvallisuusasioiden yhteensovittajana. Yhteistyömuotoja on edelleen kehitettävä niin toimialan sisällä kuin yli toimialarajojen paikallisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti. Lisäksi monet aiemmin maakohtaiset päätökset tehdään nyt vähintään EU-tasoisesti. Yhteistyötä ja kansainvälistä osaamista tarvitaan myös pelastusalalla. Pelastustoimen toimintaympäristön muutoksia on analysoitu tarkemmin [Pelastustoimen strategiassa 2025](#).
- 3. Vaatimukset vaikuttavuuden, tuloksellisuuden, taloudellisuuden, toiminnan läpinäkyvyyden** sekä näihin liittyvän raportoinnin osalta ovat lisääntyneet viimeisten viiden vuoden aikana huomattavasti. **Keskushallinnon tasolla tapahtuvat muutokset** ovat niin suuria, että kokonaistarkastelu on tarpeen. **Taloudelliset resurssit ovat entistä niukemmat ja samalla vaateet siitä mitä eurolla saadaan aikaiseksi ovat kasvaneet.**

Avustuksella toteutettavan toiminnan tulee muuttua vastaamaan nykyistä ja tulevaa toimintaympäristöä.

Avustuksen on tuettava tätä muutosta sekä ennakoivan toimintakulttuurin syntymistä.

2. Strategiaprosessi

- Strategiaprosessi käynnistyi keväällä 2012.
- Strategian laadintaan on osallistettu työpajoin, keskustelutilaisuuksin ja kyselytutkimuksin kaikki keskeiset sidosryhmät.
- Strategialuonnos hyväksyttiin lausuntokierrokselle 6.2.2013, lausuntoja pyydettiin laajalta vastaanottajajoukolta.
- Saapuneista 25 lausunnosta laadittiin yhteenveto ja niiden perusteella on tehty tarvittavat muutokset strategiaan.
- Lopullinen strategia-asiakirja hyväksyttiin 4.6.2013 rahaston hallituksen kokouksessa.
- Strategian pohjalta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, joka osaltaan korvaa nykymuotoisen toiminta- ja taloussuunnitelman.
- Toimeenpanosuunnitelmassa strategisiin tavoitteisiin kytketään myös eurot ja seurannan mittarit.
- Toimeenpanosuunnitelma ja jalkauttamistoimet hyväksytään hallituksessa 3.9.2013.
- Strategian ja sen ensimmäisen toimeenpanosuunnitelman jalkauttaminen ja toimeenpano aloitetaan syyskuussa 2013.
- Strategian aikajänne on vuoteen 2025.
- Strategiset tavoitteet ja painopisteet tarkistetaan ja toimeenpanosuunnitelma laaditaan kolmen vuoden välein.
- Toimeenpanosuunnitelmaa tarkennetaan vuosittaisilla toteutus suunnitelmilla.

3. Palosuojelurahasto 2025

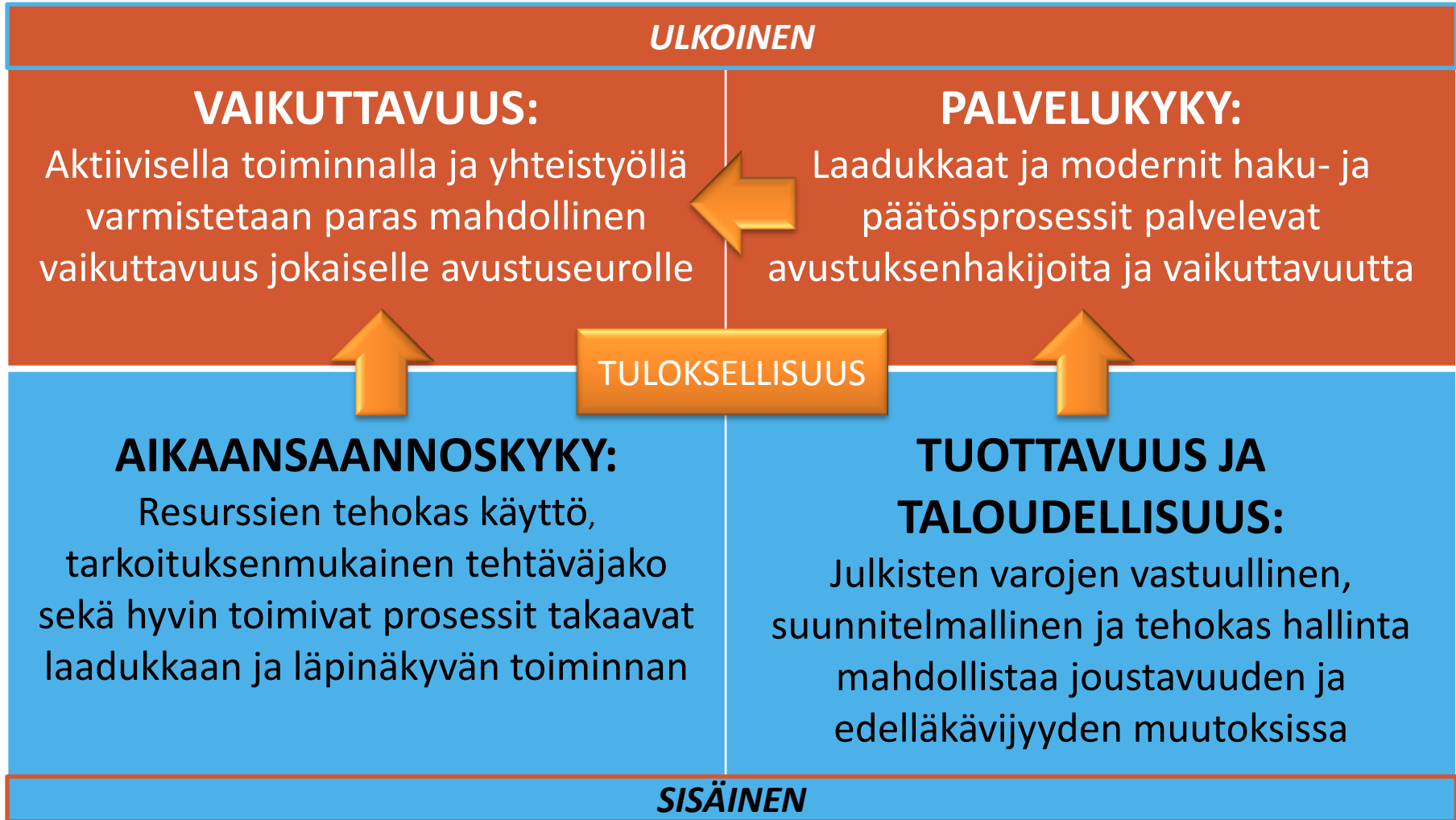
Visio 2025:

***Palosuojelurahasto – päätöksillään tehokas
paloturvallisuuden edistäjä***

Strateginen tavoite:

**Paras mahdollinen vaikuttavuus
jokaiselle myönnetylle avustuseurolle.**

4. Tuloksellisuuden osa-alueet ja strategiset päämäärät

VAIKUTTAVUUS: *Aktiivisella toiminnalla ja kumppanuudella varmistetaan paras mahdollinen vaikuttavuus jokaiselle avustuseurolle*

Avustukset kohdennetaan eri avustustyyppisiin todennettu vaikuttavuus huomioiden

- Avustukset kohdennetaan huomioiden vaikuttavuus, pelastustoimen strategiset tavoitteet, todellinen avustustarve, vaihtoehtoiset toimintamallit sekä valtioapuviranomaisen velvoitteet
- Vaikuttavuutta arvioidaan myös eri avustustyyppien välillä, siten, että avustusta voidaan siirtää todennetusti vaikuttavampaan toimintaan
- Avustusten painopistettä siirretään vähitellen yhä enemmän
 - alaa tukevaan tutkimukseen ja kehittämiseen sekä turvallisuusviestintään
 - onnettomuuksiin reagoinnista onnettomuuksien ennakointiin ja ennaltaehkäisyyn
 - ylläpitävästä toiminnasta kehittävään toimintaan
 - paikallisesta valtakunnalliseen hanke- ja kehittämistoimintaan
- Avustuksien myöntämisessä käytetään entistä enemmän tarveharkintaa
- Yleisavustuksella tuetaan erityisesti palokuntajärjestelmän kehittämistyötä sekä valtakunnallista koulutussuunnittelua ja täydennyskoulutusta. Valtakunnallinen turvallisuusviestinnän hankkeiden toteuttaminen ja niihin osallistuminen kanavoidaan jatkossa erityisavustusten kautta.

Avustettavan toiminnan vaikuttavuus varmistetaan

- seurannan, mittaamisen, ulkopuolisten vaikuttavuusarviointien ja hakijoiden laatimien itsearviointien avulla
- tutkimus- ja kehittämishankkeiden osalta hankekokonaisuuteen kiinteästi kytkettyjen ulkopuolisten vaikuttavuusarviointien avulla
- systematisoimalla hakemusten arviointi- ja pisteytysmenettelyitä mm. avustustyypeittäin luotujen hakemusten arviointikehikkojen avulla.

VAIKUTTAVUUS:

Aktiivisella toiminnalla ja kumppanuudella varmistetaan paras mahdollinen vaikuttavuus jokaiselle avustuseurolle

Rahasto tukee erityisesti

- pelastustoimen strategisten päämäärien toteuttamista
- kansainvälisten, kansallisten ja paikallisten hyvien käytäntöjen levittämistä ja jalkauttamista
- pelastustoimen tutkimusohjelman tutkimusteemojen mukaisia tutkimushankkeita
- sopimuspalokuntajärjestelmän toimintaedellytysten turvaamista
- valtakunnallisiin kokonaisuuksiin linkittyviä hankkeita ml. pelastuslaitosten yhteisten tieto- ym. järjestelmien kehittämiseen sekä systemaattiseen henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja siirtämiseen suunnatut hankkeet
- turvallisuusviestinnän valtakunnallisia toimenpiteitä, joilla pyritään vaikuttamaan mm. erityisryhmien ja asuntojen palo- ja poistumisturvallisuuteen, paloturvallisuusasenteisiin, paloturvallisuuteen sekä palotutkimuksen hyödyntämiseen tulipaloista oppimisessa ja valistuksen kohdentamisessa.

Jotta yhteistyöllä saadaan enemmän aikaan, rahasto

- edistää pelastusalan toimijoiden välisen vaikuttavan yhteistyön kehittämistä ja kumppanuutta myös rahoituksellisin ratkaisuin
- huomioi avustuksia kohdentaessaan pelastuslaitosten näkemykset ja tarpeet
- edistää omalla toiminnallaan keskustelun avoimuutta
- rakentaa toimivan yhteistyön Pelastusalan verkostomaisen tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa.

PALVELUKYKY:

Laadukkaat ja modernit haku- ja päätösprosessit palvelevat avustuksenhakijoita ja vaikuttavuutta

- Laadukkaat ja modernit haku- ja päätöksentekoprosessit sekä edelläkävijyys sähköisessä asiointissa ja asiakirjahallinnossa palvelevat hakijoita ja vaikuttavuutta.
- Päätösperusteet ovat läpinäkyvät, selkeät ja yleisesti hyväksytyt.
- Tasapuolinen, asiantunteva ja riittävän nopea asiakaspalvelu takaa avustusta ja tilityshakemusten laadun ja asiakastyytyväisyyden.
- Hyvän hallinnon periaatteita noudatetaan kaikessa toiminnassa.
- Hakemis- ja päätöksentekomenettely tukee vaikuttavuutta.
- Hakumenettelyistä ja aikaansaannoksista tiedotetaan tavoitteellisesti ja vaikuttavasti hyödyntäen monipuolisesti sidosryhmiä sekä sähköisiä viestintäkanavia.

AIKAANSAANNOSKYKY:

Resurssien tehokas käyttö, tarkoituksenmukainen tehtäväjako sekä hyvin toimivat prosessit takaavat laadukkaan ja läpinäkyvän toiminnan

- Keskeiset päätöksenteko- ja avustusprosessit ovat toimivat ja hyvin kuvatut.
- Asiantuntemus on valjastettu osaksi päätöksentekoprosesseja.
- Vaikuttava viestintä tukee tavoitteiden toteuttamista.
- Hallitus toimii suunnitelmallisesti ja sillä on käytössään laadukkaat ja kattavat päätösesitykset päätöksentekonsa tukena.
- Henkilöstön tehokas ja tarkoituksenmukainen työskentelytapa varmistetaan ja henkilöstön osaamisen kehittäminen ja siirtäminen on systemaattista.

TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS: ***Julkisten varojen vastuullinen, suunnitelmallinen ja tehokas hallinta mahdollistaa joustavuuden ja edelläkävijyyden muutoksissa.***

- Tuottavuuden ja taloudellisuuden tunnusluvut ovat käytössä ja seurannassa.
- Rahastolle on määritelty mitattavat tulostavoitteet, joiden toteutumista seurataan.
- Sisäasiainministeriölle toimitetaan säännöllisesti laadukkaat ja tuloksellisuutta ja tavoitteiden seurantaa palvelevat aineistot.
- Toimintaympäristön muutoksia ennakoidaan ja niihin varaudutaan.
- Sähköisen asiakirjahallinnon sekä talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmistojen mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti.
- Raportointi sekä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan työkalut palvelevat suunnittelua ja päätöksentekoa sekä eduskunnan tiedonsaantia.
- Laadukas ja ennakkollinen taloussuunnittelu sekä tulojen ja sitoumusten hallinnointi mahdollistavat joustavuuden muutostilanteissa.
- Aktiivinen yhteistyö ja verkottuminen muiden rahoittajien ja rahastojen kanssa antaa mahdollisuuden hyvien hallinto- ja avustuskäytäntöjen benchmarkkaukseen.